

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Marek Sychowicz (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi M. L.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego z dnia 10 kwietnia 2002 r. w sprawie z powództwa M. L.

przeciwko Telewizji [...]

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 7 listopada 2006 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 17 maja 2006 r.,

oddala zażalenie;

przyznaje radcy prawnemu M. N. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych z 22 % podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 17 maja 2006 r. Sąd Apelacyjny odrzucił wniesioną w dniu 28 listopada 2005 r. skargę powoda M. L. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 10 kwietnia 2002 r., wydanym w sprawie rozpoznanej w postępowaniu odrębnym – postępowaniu w sprawach gospodarczych. Ponieważ postanowieniem z dnia 8 stycznia 2003 r. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania kasacji wniesionej przez powoda od wymienionego wyroku, a podstawą skargi o wznowienie nie jest pozbawienie możliwości działania ani brak należytej reprezentacji, Sąd Apelacyjny uznał, że przewidziany w art. 479²² k.p.c. dwuletni termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania w sprawach gospodarczych upłynął w dniu 8 stycznia 2005 r., a zatem skarga o wznowienie została wniesiona przez powoda po terminie.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powód podniósł, że już od dnia 1 kwietnia 1994 r. nie prowadzi działalności gospodarczej, dowodem na co jest znajdujące się w aktach sprawy zaświadczenie Urzędu Skarbowego z dnia 20 kwietnia 1995 r. Zarzucił, że zaskarżone postanowienie wydane zostało z naruszeniem art. 408 w zw. z art. 410 § 1 k.p.c. i wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu lub uznanie skargi o wznowienie postępowania za wniesioną w terminie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jest bezsporne, że sprawa zakończona prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 10 kwietnia 2002 r. była w chwili jej wszczęcia (dnia 25 stycznia 1993 r.) sprawą gospodarczą w rozumieniu art. 479¹ § 1 k.p.c.

Jak trafnie zauważono w piśmiennictwie prawniczym i w judykaturze (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2006 r., II CZ 50/06 (niepubl.)), odpadnięcie w toku rozpoznawania sprawy którejkolwiek z przesłanek kwalifikujących ją jako sprawą gospodarczą, odbiera jej charakter takiej sprawy. W praktyce brak następczy, pozbawiający sprawę jej gospodarczego charakteru, może być spowodowany wyłącznie utratą przez jedną lub obie strony statusu przedsiębiorcy. Konsekwencją tego jest odpadnięcie podstawy do rozpoznania

sprawy w postępowaniu odrębnym przewidzianym dla spraw gospodarczych, co powinno spowodować przekazanie jej do dalszego rozpoznania w postępowaniu „zwykłym”. Jednakże bez względu na to, czy wydane zostało postanowienie lub zarządzenie o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu „zwykłym” i czy sprawa rozpoznawana jest w dalszym ciągu stosownie do przepisów o postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych, ze swej istoty nie jest już ona sprawą gospodarczą i do dalszego postępowania w tej sprawie nie mają zastosowania przepisy o postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych, w tym art. 479²² k.p.c.

Zażalenie jest jednakże niezasadne. Wbrew twierdzeniu skarżącego okoliczność, że zaprzestał on prowadzenia działalności gospodarczej z dniem 1 kwietnia 1994 r., a zatem z tym dniem utracił status przedsiębiorcy (art. 479² § 1 k.p.c.), nie została wykazana. Zaświadczenie Pierwszego Urzędu Skarbowego z dnia 20 kwietnia 1995 r., na które skarżący powołuje się, stwierdza bowiem jedynie, że „M. L. prowadzi usługi filmowe w zakresie... i w miesiącu kwietniu 1994 r. podatnik złożył zawiadomienie, w którym informuje o zawieszeniu działalności z dniem 1 kwietnia 1994 r.” (k. 371). Po pierwsze, z zaświadczenia tego wynika, że powód złożył oświadczenie o zawieszeniu działalności gospodarczej, a nie o jej zaprzestaniu. Po drugie, do stwierdzenia zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę nie jest powołany urząd skarbowy, lecz mógł to jedynie stwierdzić organ prowadzący ewidencję działalności gospodarczej w przypadku wykreślenia przedsiębiorcy z ewidencji wobec zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej (obowiązujący wówczas art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej, Dz. U. Nr 41, poz. 324 ze zm.). Odpowiedniej decyzji lub zaświadczenia stwierdzającego wykreślenie go z ewidencji działalności gospodarczej powód jednakże nie przedstawił. Po złożeniu przez niego zaświadczenia Pierwszego Urzędu Skarbowego z dnia 20 kwietnia 1995 r. Sąd nie miał więc podstawy do odstąpienia od rozpoznawania sprawy w postępowaniu odrębnym przewidzianym dla spraw gospodarczych i ze względu na treść tego zaświadczenia nie ma obecnie podstawy do zaniechania oceny terminowości wniesionej przez powoda skargi o wznowienie postępowania na podstawie art. 479²² k.p.c.

Zaskarżone postanowienie wydane zostało bez naruszenia art. 408 w zw. z art. 410 § 1 k.p.c.

Z przytoczonych względów zażalenie podlega oddaleniu (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu zażaleniowym Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 15 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).